

תורתך שאלתי

עיון בפרשת לך לך בדרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

**למה אמרת אחתי הוא... ועתה הנה אשתך
קח ולך" (יב, ט)**

**מדוע אברהם לא ענה לפרעה על תוכחתו, כפי שענה
לאבימלך?**

- רמב"ן: אברהם פחד מפרעה (בניגוד לאבימלך), לאחר שזה הבין ששרה היא אשת אברהם ולא אחותו, וחשש שמא יהרוג אותו. מהפחד לא ענה לו.
- רבינו בחיי: פרעה הוכיח את אברהם ברצף. כשסיים תוכחתו לא המתין לתשובת אברהם, אלא אמר לו בפסקנות "ועתה הנה אשתך קח ולך". לאברהם לא היתה כלל הזדמנות להשיב לפרעה על תוכחתו.

"... בַּמָּה אֲדַע כִּי אִירְשֶׁנָּה" (טו, ח)

**כיצד יתכן שאברהם המאמין פקפק בהבטחת
הקב"ה?**

- תענית כז ע"ב: "אמר אברהם: שמא ישראל חוטאין לפניך, אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה? אמר ליה: לאו. אמר לפניו: ריבונו של עולם, הודיעני במה אירשנה. אמר ליה: 'קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת...'"
- נדרים לב ע"א: "אמר רבי אבהו אמר רבי אלעזר: מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעבדו בניו למצרים מאתים ועשר שנים? ... שמואל אמר: מפני שהפריז על מידותיו של הקב"ה, שנאמר: 'בַּמָּה אֲדַע כִּי אִירְשֶׁנָּה'..."
- מדרש רבה (מד, יד): "רבי חייא ברבי חנינא אמר: לא כקורא תגר, אלא אמר לו: באיזו זכות? אמר ליה: בכפרות שאני נותן לפניך."

"אמרי נא אחתי אתי" (יב, ג)

האם שרה אכן אמרה זאת למצרים?

- רמב"ן: בפשטות משמע ששרה לא קיבלה עליה לומר שאברהם אחיה. כשנלקחה לבית פרעה לא שאלו אותה אם היא אשתו או לא, ועל כן לא אמרה על כך מאומה. לעומתה, אברהם אמר להם שהוא אחיה, לאחר שנלקחה לפרעה, ללא שנשאל על כך, כדי שייטיבו אותו בעת הרעב. ועל כך האשים אותו פרעה "למה לא הגדת לי כי אשתך הוא".
- מלבי"ם: שרה אמרה זאת למצרים, וזו כוונת התורה במילים 'על דבר שר' (לקמן פסוק יז).

"וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אָאֵר" (יב, ג)

**מדוע המברכים (מְבָרְכֶיךָ) נכתבו ברבים, בעוד
המקללים (וּמְקַלְלֶיךָ) נכתבו ביחיד?**

- רד"ק: בקללה לא אמר בלשון רבים, משום שהם מעטים, בניגוד למברכים, שיהיו רבים, כגון ענר, אשכול וממרא, בעלי בריתו ומבקשי טובתו.
- רבינו בחיי: 'ומקללך' בלשון יחיד, משום שמוסב רק על נמרוד, שרדף את אברהם משחר נעוריו.

"וַתֹּאמֶר שְׂרָי אֶל אַבְרָם תִּמְסִי עֵלַיךְ... (טז, ה)

**מה היו טענות שרה כלפי אברהם, הלא היא נתנה לו
את שפחתה?**

- מדרש רבה (מה, ה): "חומסני אתה בדברים, למה? שאתה שומע בקלוני ושותק".
- אור החיים: שרה קבלה באזני אברהם שלמרות שנתנה לו את שפחתה, היא עדיין "בְּחִיקָךְ", אינך אדון שלה ובודאי שלא יכול לשחררה. ואכן השיב לה על כך אברהם באמרו "הֲנִי שִׁפְחָתְךָ בְּיַדְךָ עָשִׂי לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ".

**"שְׂתִים עֲשָׂרָה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת פְּדֵרְלֶעֶמֶר וְשִׁלֵּשׁ
עֲשָׂרָה שָׁנָה מְרֹדּוֹ" (יד, ד)**

כמה זמן נמשך המרד? ובאיזו שנה התרחש?

- מדרש רבה (מב, ו): "רבי יוסי אומר: שנים עשר ושלוש עשרה, הרי עשרים וחמשה. אמר רבי שמעון בן גמליאל: כולהון שלש עשרה שנה היו, מה מקים רבי שמעון בן גמליאל 'זְבָאֲרָבַע עֲשָׂרָה שָׁנָה?' אלא בארבע עשר למרדן".
- רס"ג: בתחילת השנה ה - 13 מרדו בו. המרד נמשך שנה אחת בלבד.

"וַיַּעַל אַבְרָם מִמְצָרִים... וְלוֹט עִמּוֹ" (יג, א)

**מדוע התורה ציינה שלוט עלה עם אברהם
לארץ כנען?**

- אברבנאל: לציין את שבחו של לוט, שהעדיף ללכת עם אברהם ולא רצה להיפרד ממנו, על אף שבמצרים היה שפע לעומת הרעב בארץ כנען.
- מלבי"ם: התורה רצתה לציין שלוט עלה עם אברהם, וכבר לא היה טפל אליו. בשלב זה גם הוא היה עשיר ולא היה סר עוד למשמעת אברהם.

תורתך שאלתי

עיון בפרשת לך לך בדרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

”... וַיִּמַּל אֶת בֶּשֶׂר עַרְלָתָם...” (יז, כג)

האם אברהם מל אותם לפני שמל עצמו או לאחר מכן?

- רד"ק: תחילה מל אברהם את כולם ורק לאחר מכן את עצמו, שכן אילו היה מל את עצמו תחילה, היה כוחו תשש ולא היה יכול למולם באותו יום.
- אור החיים: אברהם תחילה מל את עצמו ורק לאחר מכן מל את האחרים, שכן חז"ל לומדים מהפסוק "המול ימול", שמי שאינו יהודי (ואינו מהול כראוי) לא יכול למול.

תשובות נוספות לשאלות אלו
ניתן למצוא בספר

'תורתך שאלתי'

”וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבֹל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדֶת לְךָ בֵּן...” (יז, יט)

מה ביאור המילה 'אָבֹל' בפסוק זה?

- רד"ק: במובן של 'אלא', כלומר ישמעאל לא יהיה לבד, אלא (=אָבֹל) גם שרה אשתך ילדת לך בן.
- רמב"ן: במובן של 'רק', (לשון מיעוט) כלומר רק הבן שעליו אני מבשר אותך, אשתך שרה תלד בן ובו תתקיים הברית עם הקב"ה.

”וַתַּעֲנֶה שָׂרָה וַתְּבָרַח מִפְּנֵיהָ” (יז, טו)

האם נהגה שרה כהוגן?

- רמב"ן: שרה חטאה בעינוי של הגר, ואברהם חטא שלא הוכיח אותה על כך.
- ריב"א: שרה עינתה אותה בהיתר, לאחר שהגר הקניטה אותה על שאין לה ילדים.

עם 'תורתך שאלתי' אין יותר שאלות

- במהלך קריאת התורה עולות לך שאלות שונות על הפרשה?
- שואף להעשיר את השיח התורני סביב שולחן השבת?
- מעוניין להכין שיעורים על פרשיות התורה בקלות וביעילות?

מה השאלה...

ספרי 'תורתך שאלתי' מכילים אלפי שאלות לפי סדר פסוקי התורה. על כל שאלה מובאות בקצרה, בתמציתיות ובבהירות מרבית התשובות והפירושים שנכתבו על ידי מפרשי התורה, החל ממדרשי חז"ל, ראשונים, אחרונים ועד גדולי ימינו.

- ✓ פריצת דרך בלימוד פרשת השבוע.
- ✓ מעשיר ומרומם את שולחן השבת.
- ✓ אינדקס יעיל ונוח למפרשי התורה.
- ✓ אפקטיבי להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים.

רוצים להעשיר ולרומם את שולחן השבת שלכם?
סדרת 'תורתך שאלתי':
לימוד פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

3 כרכים ראשונים
על חומש בראשית
יצאו לאור!

פתאום
כולם
שו"תפים
בשולחן
השבת!

מאת המחבר:

הרב חגי ולוסקי

מורה / מגיד שיעור / מרצה
'תורתך שאלתי' - כלי העזר שלך
להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים!
מפתח מורחב ונח למפרשים
פריצת דרך בלימוד פרשיות התורה!

הזמינו עכשיו והמשלוח בדרך אליכם:

היבטו לאתר: shaalti.co.il
במייל: A22348577@gmail.com
בטלפון: 052-9453811
בטלפון: 058-3213811

עוד סדרה מחכימה מבית:
אחת שאלתי
למדתי בענייני ונהגתי

